

Vannets vei gjennom byen – betydning for vannkvalitet og miljøstatus i urbane vassdrag

Tharan Fergus, Anna-Lena Beschorner, Anne Siri Haddeland

BYØKOLOGISK PROGRAM 2011-2026

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten
Avdeling for byutvikling

HØRINGSUTKAST

Grøntplan for Oslo Kommunedelplan for den blågrønne strukturen i Oslos byggesone

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten
Avdeling for Byutvikling

Vedle

Grøntplan for Oslo Lukkede vassdrag i Oslo aktuelle for gjenåpning

Plan
bygd

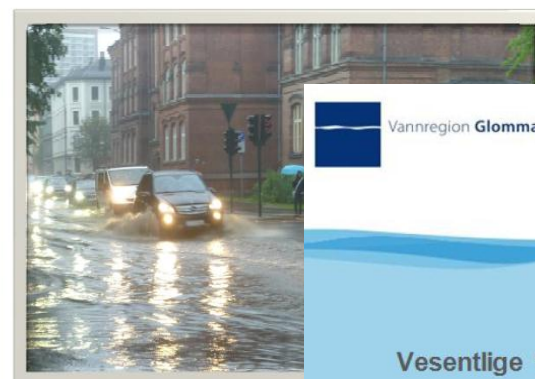

Plan- og
bygningsetaten

OVERVANNSHÅNDTERING

EN VEILEDER FOR UTBYGGER

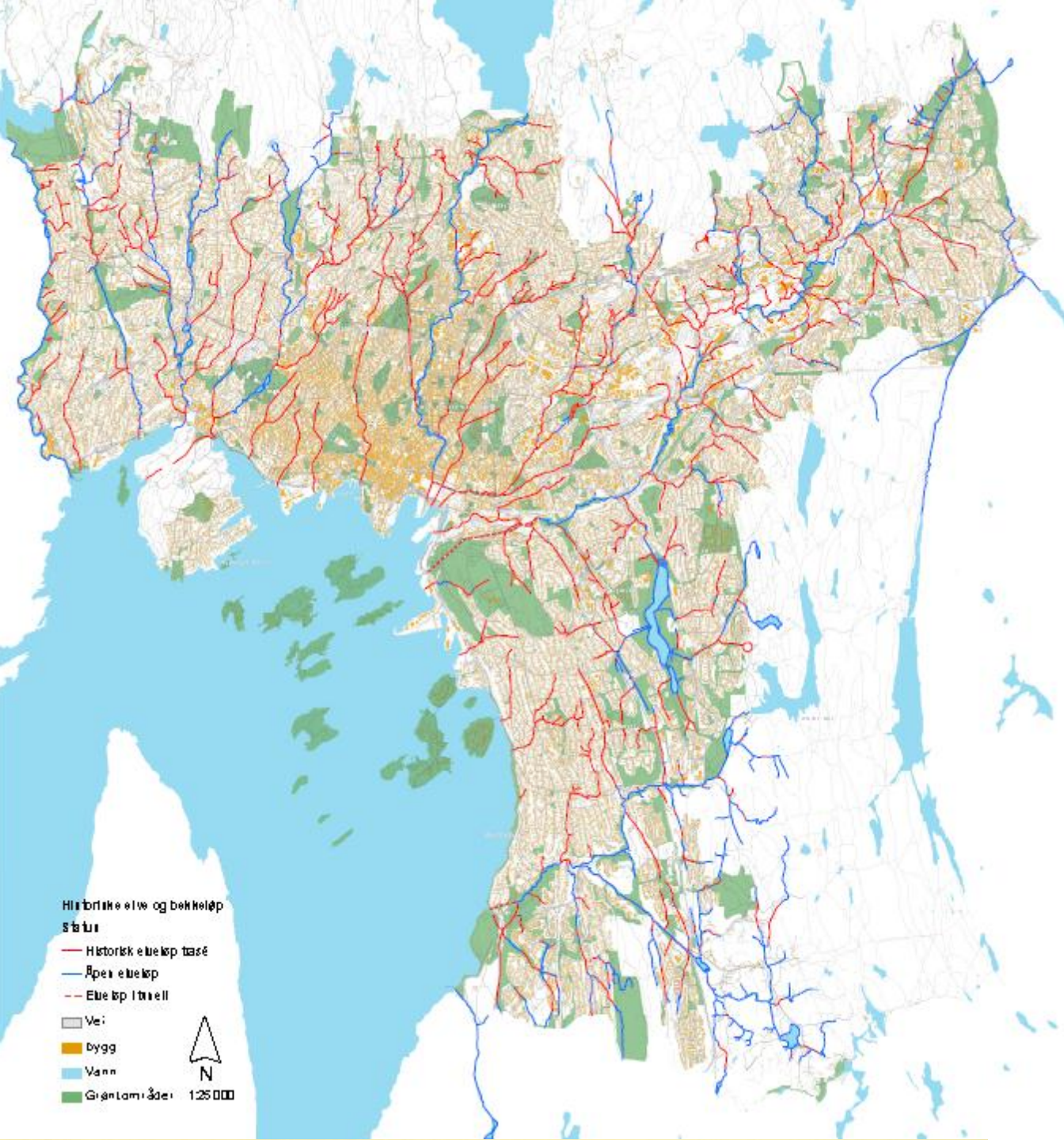
Vannregion Glomma

Vesentlige vannforvaltningsspørsmål

Bekkelagsbassenget vannområde

Revidert 28.06.2012

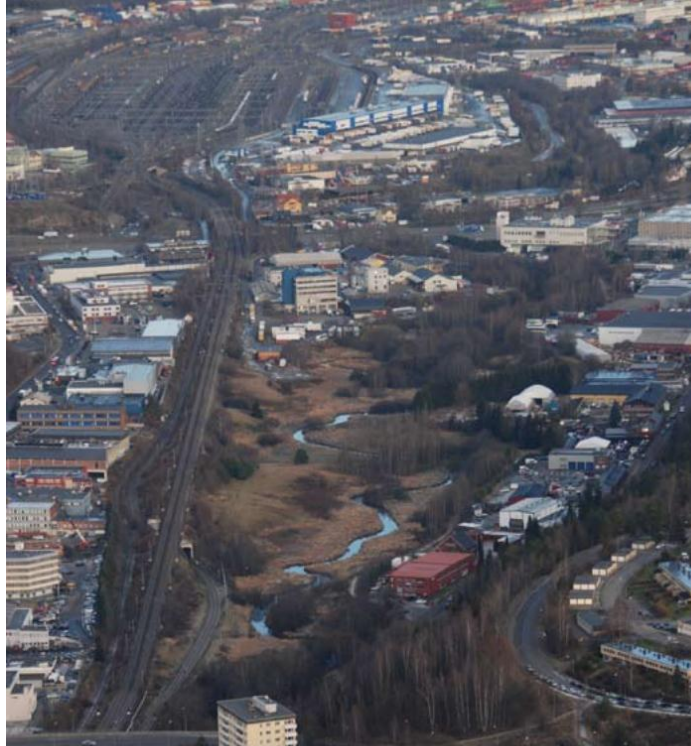
**Historiske elve og bekkeløp
i Oslo**

- Historisk elveløp tase
- Åpent elveløp
- - - Elveløp i skog

- Veier
- Bygg
- Vann
- Grøntområde

1:25 000

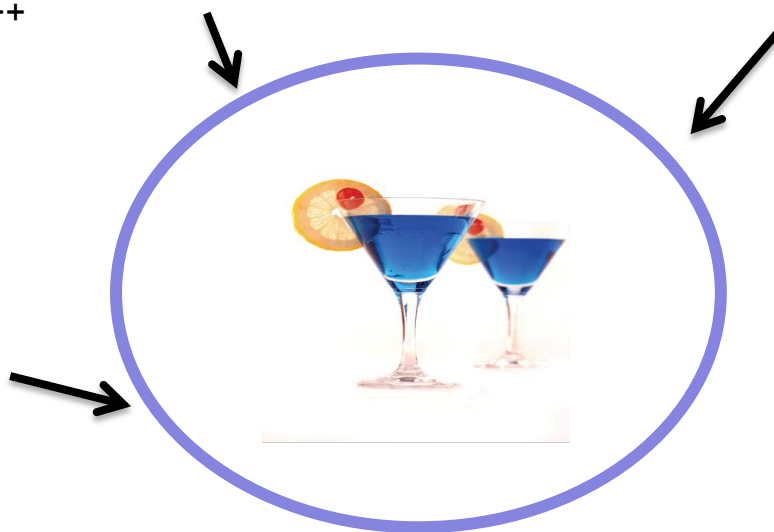
Ill. 12: Alna elvedelta. Helikopterbilde ved AHO

Foto: Kristian Borg, Jernbaneverket

Overløp og lekkasjer fra
avløpsnett:
Bakterier, patogener
Partikler
Næringssalter
Gjenstander
Miljøgifter
Tungmetaller
+++++

Industri: olje, miljøgifter, tungmetaller,
partikler, +++++

Avrenning fra vei:
Olje
Partikler
Salt
Næringssalter
Tungmetaller
+++

Alna 1970, foto Johan Bye

Akerselva 2011, foto VAV

- Målestasjoner
- "Vassdrag på langs"

Målestasjoner

Vannføring, temperatur og
konduktivitet (ledningsevne) måles
kontinuerlig

Parametere målestasjon

Kjemiske parametere

- pH
- Konduktivitet
- Nitrogen og ammonium
- Fosfor og orthofosfat
- Suspenderte stoffer
- Glødrest
- TOC
- Evtl. metaller

Parametere "Vassdrag på langs"

Kjemiske parametere

De samme parameterne som på målestasjon

Biologiske parametere

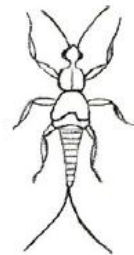
Alger

Bunndyr

Fisk

Mikrobiologisk parameter

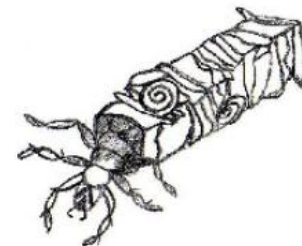
TKB

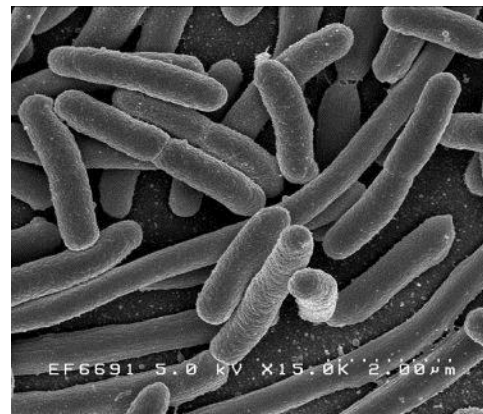
Steinfluelarve

Døgnfluelarve

Vårfluelarve

Avløpsnett

Vassdragsvise kampanjer, kildesporing og kontinuerlig overvåking av overløp

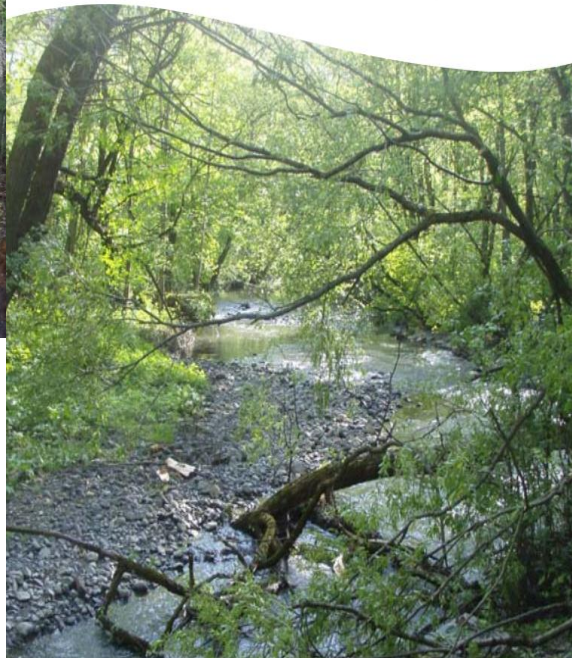

Vurdering av økologisk
tilstand i Osloelvene.
Bunndyr og fisk i Lysaker-/
Sørkedalsvassdraget og
Mærradalsbekken vår og
høst 2011

KARTLEGGING AV MILJØGIFTER I
ALNA OG AKERSELVA

Vurdering av økologisk
tilstand i Osloelvene.
Bunndyr og fisk i Alna, Frognerelva,
Sognsvannbekken og
Gaustadbekken vår og høst 2009.

Oslovasdragene og vanndirektivet.
Økologisk tilstandsklassifisering ved bruk
av bunndyr, hydromorfologiske vurderinger
og bruk av laksefisk som kvalitetselement

Risikoklassifisering av overløp

Sannsynlighet x konsekvens

Hvor ofte går det overløp?

Hva er konsekvensen – Hvor mange
'sogner til' overløpet? Nærhet til
vassdrag? Badeplass?

Grunnlag for planlegging av tiltak på
nettet

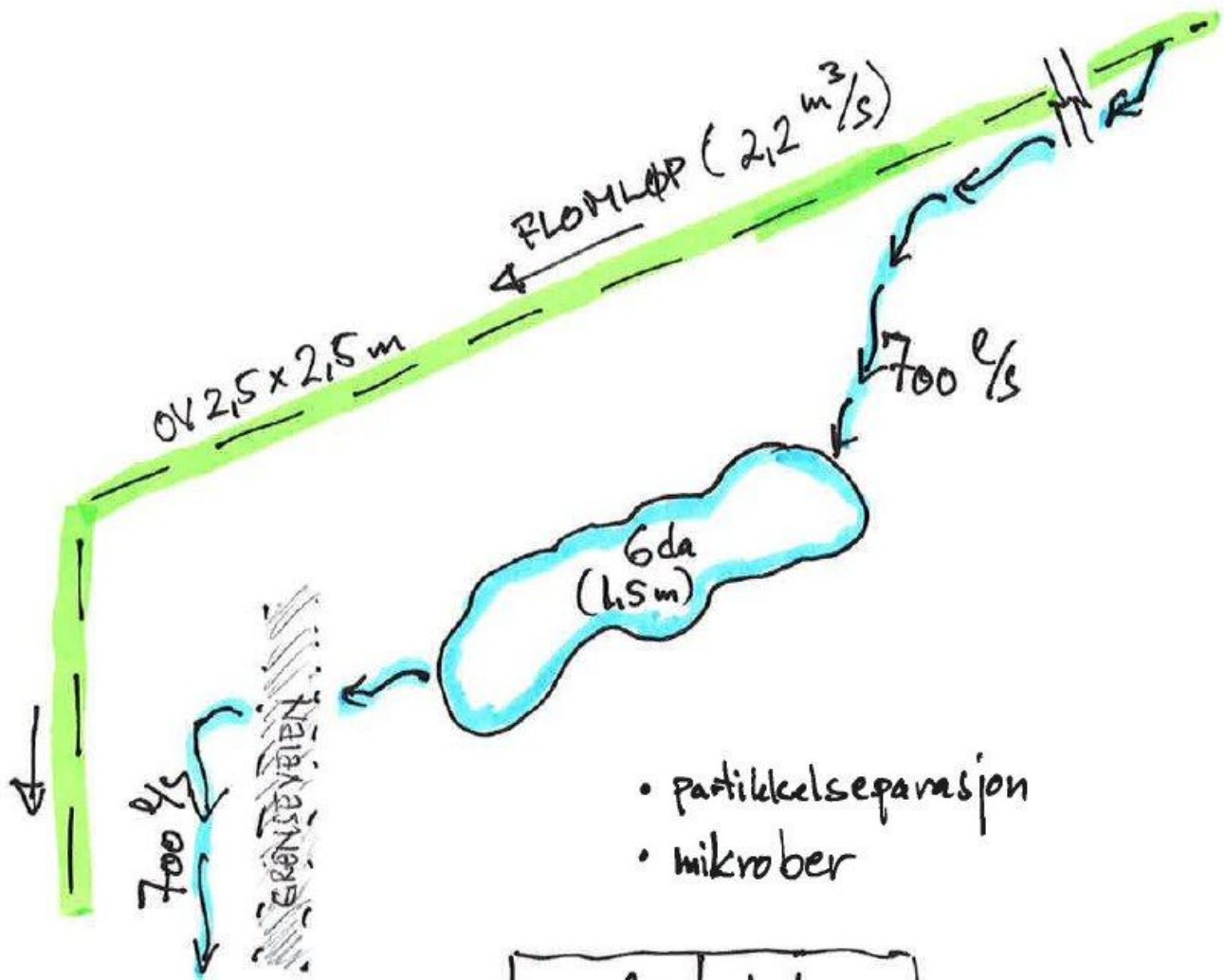

Grorud park

Rensedam for veivann –
samarbeid Oslo kommune,
Statens veivesen – tidligere
urenset veivann ut i Alna

- partikkelseparasjon
- mikrober

100 l/s	1 døgn
200 l/s	12 timer
700 l/s	3. timer

Lokal overvannshåndtering - mange fordeler!

- Mindre vann til avløpsnettet,
- Mindre overløp og rensbehov
- Mindre forurensing
- Mer til fordampning
- Mer til infiltrasjon
- **Mer moro!**

Åpne vannveier

Semi – intensive grønne tak

Fra Riksarkivet, København

Fra Augustenborg botaniske takhage, Malmö
Fra foredrag: Erfaringer med grønne tak, nasjonalt og internasjonalt, Ingrid M. Ødegård, UMB Tekna konferanse Blå/grønn fremtid, oktober 2012

Regnvanningstønner (fra www.phillywatersheds.org)

Regnbed

